

Nota redakcyjna

W bieżącym numerze „Studiów Demograficznych” (1-2/2023) publikujemy trzy artykuły naukowe. W pierwszym z nich, autorstwa Elżbiety Gołaty, przedstawione zostały potencjalne zmiany zasobów pracy oraz zmiany relacji między liczbą ludności biernej i aktywnej zawodowo w Polsce w perspektywie do 2060 r. Przewidywany spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym o ponad 7 mln osób rodzi pytania o możliwe efekty łagodzenia jego skutków. Wyniki analiz pokazują, że wzrost poziomu aktywności ekonomicznej osób w mniejszym stopniu obecnych na rynku pracy, szczególnie kobiet, w celu zwiększenia zasobów pracy, jest ważny z punktu widzenia łagodzenia możliwych negatywnych konsekwencji procesu starzenia się ludności. Niemniej jednak wydaje się, że nawet zrównanie poziomu aktywności kobiet i mężczyzn może być niewystarczające, by skompensować przewidywaną nierównowagę między ludnością bierną i aktywną zawodowo.

W kolejnym artykule Michał Taracha na podstawie danych pochodzących z badania SHARE dokonał analizy zależności między wiekiem a liczbą urodzonych dzieci przez kobiety w wieku 47 lat lub starszych w wybranych krajach europejskich. Pokazał, że poziom wykształcenia był negatywnie powiązany z liczbą urodzonych dzieci. Co więcej, zauważył, że inne czynniki różnicują dzietność wśród kobiet z najwyższym poziomem wykształcenia niż wśród matek z niższym wykształceniem. Na przykład, stabilność zatrudnienia i satysfakcja z pracy wydają się być stosunkowo silnymi determinantami dla kobiet z wykształceniem wyższym.

W ostatnim artykule, będącym komunikatem z badań, Anna Wójcik-Lubzińska przedstawiła sytuację społeczno-ekonomiczną gospodarstw domowych z dziećmi z niepełnosprawnością, przy uwzględnieniu kosztów, na jakie narażone są te gospodarstwa. Dokonała także przeglądu instrumentów wsparcia dostępnych w ramach systemu zabezpieczenia społecznego dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami

w Polsce i w Niemczech. Wyniki analiz ukazują złożoność wyzwań ekonomicznych i społecznych, przed którymi stoją te gospodarstwa, a także zakres wsparcia oferowanego w ramach istniejących w obu krajach systemów pomocy społecznej.

W ostatniej części tego numeru „Studiów Demograficznych” publikujemy wspomnienia o Ś.P. Profesor Marii Cieślak, wieloletniej kierowniczce Katedry Prognoz i Analiz Gospodarczych Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Była członkinią m.in. Komitetu Nauk Demograficznych oraz Komitetu Statystyki i Ekonometrii Polskiej Akademii Nauk, Rządowej Rady Ludnościowej, zasiadała w komitetach redakcyjnych polskich czasopism naukowych, w tym „Studiów Demograficznych”. Była Nauczycielką, Promotorką i Recenzentką w wielu przewodach doktorskich, postępowaniach habilitacyjnych i wnioskach o nadanie tytułu profesora. Społeczność demografów i statystyków w Polsce straciła osobę o ogromnym dorobku naukowym, zaangażowaną w pracę na rzecz środowiska naukowego, będącą autorytetem dla wielu pokoleń badaczy zjawisk społeczno-ekonomicznych.

Anita Abramowska-Kmon, redaktor naczelna